

فصل اول: طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن (۱): ایمان، جلسه اول تا چهارم

مبحث‌های این فصل ۰ عدد قرمز: تعداد سؤال آزمون از همان مبحث		سابقه در ۱۱ آزمون: ۳۷ سؤال		۹۴ تست در پایان فصل، ص ۳۵	
۱۹	۷	ایمان (۲): پنج نشانه مؤمن راستین (جلسه ۲)	۵	پیش‌گفتار (۱): جلسه‌های رمضان ۱۳۵۳ در مسجد امام حسن (ع) مشهد	
۲۴		ایمان از روی آگاهی (۱): ایمان پیامبران و رهبران الهی (جلسه ۳)	۷	پیش‌گفتار (۲): ویژگی‌های «طرح کلی» و مقدمه مؤلف	۲
۲۶	۷	ایمان آگاهانه و بی‌تعصب (جلسه ۳)	۹	ایمان (۱): جایگاه ایمان، تقوا و اطاعت (جلسه ۱)	۸
۳۱	۲	ایمان زاینده و تعهدآفرین (جلسه ۴)	۱۳	ایمان (۱): مغفرت، بهشت و نشانه‌های متقین (جلسه ۱)	۵
۳۳	۲	تعهدات ایمانی در آیات حج و انفال (جلسه ۴)	۱۶	ایمان (۲): انفال و سه تکلیف مؤمن (جلسه ۲)	۴

پیش‌گفتار (۱): جلسه‌های رمضان ۱۳۵۳ در مسجد امام حسن (ع) مشهد ۷ تست آخر فصل

زمان و مکان: سلسله‌جلسه‌های «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» در ماه رمضان سال ۱۳۵۳ شمسی، روزهای پایانی تابستان، در مسجد کوچک و نیمه‌کاره امام حسن مجتبی (ع) در انتهای بازار سرشور مشهد برگزار شد. سخنران، سید علی خامنه‌ای، امام جماعت همان مسجد بود و آن روزها سی‌وپنج سال داشت.

شیوه برگزاری: هر روز پس از نماز ظهر و عصر، با زبان روزه و بیش از یک ساعت، ایستاده پشت تریبون سخن می‌گفت، نه نشسته بر منبر. پیش از شروع، برگه‌ای پلی‌کپی‌شده با خلاصه بحث همان روز به هر نفر داده می‌شد و بعد از سخنرانی، قاری آیات آن جلسه را تلاوت می‌کرد. به همین دلیل جلسه بیشتر به «کلاس آموزشی» شبیه بود تا سخنرانی معمولی.

مخاطبان: از همه قشرها می‌آمدند: طلبه، دانشجو، دانش‌آموز، کاسب و اهل محل، زن و مرد، و بیشترشان جوان. دانشجویان پزشکی برای رفت‌وآمد اتوبوس گرفته بودند و با شلوغ‌تر شدن جلسه، حتی در گاراژ بزرگ پشت مسجد هم جای نشستن پیدا نمی‌شد. **فضای سیاسی:** سال‌های خفقان رژیم پهلوی بود؛ ساواک در اوج قدرت بود، امام خمینی (ره) در تبعید به سر می‌بردند و خواندن آیات جهاد و مبارزه جرم به حساب می‌آمد. رهبر انقلاب اعتقادات اسلامی را چنان از زبان قرآن بیان کرد که مخاطب هم باورهایش را از نو بر معارف قرآن بنا کند و هم به فکر ساختن جامعه اسلامی بیفتد.

نکته: به جای «حکومت اسلامی» که دستگاه را حساس می‌کرد، تعبیرهایی مثل «حکومت علوی» و «نظام علوی» به کار می‌رفت. رهبر انقلاب این شیوه را به گذاشتن دیلم زیر ریشه دستگاه تشبیه کرده‌اند که دستگاه از آن بویی نمی‌برد.

ترتیب مباحث: بحث از ایمان آغاز شد، به توحید رسید و با طرح نبوت و ولایت، هم‌زمان با پایان ماه رمضان، به آخر رسید. هدف، آشتی دادن جوانان با قرآن و بیرون آوردن قرآن از «غربت طاقچه‌ها و سفره‌های عقد و مجالس ختم» بود.

پس از جلسه‌ها: چند ماه بعد از پایان این جلسه‌ها، و پس از جلسه‌های شرح نهج‌البلاغه، رهبر انقلاب دستگیر و به یکی از مخوف‌ترین شکنجه‌گاه‌های آن روز، «کمیته مشترک ضد خرابکاری» در تهران، برده شد.

شمار جلسه‌ها و چاپ‌های آن

شمار جلسه‌ها: مجموعه بیست‌وهشت جلسه است. رهبر انقلاب خود از یک ماه رمضان و «سی جلسه» سخنرانی یاد کرده‌اند که برخلاف معمول آن زمان، همه‌اش ضبط شد، و گفته‌اند بحث‌های توحید، امامت، ولایت و نبوت آن جلسه‌ها را هنوز تأیید می‌کنند و آنها «پایه‌های فکری برای ایجاد یک نظام اسلامی» بود.

جایگاه: این اثر سندی از تلاش آیت‌الله خامنه‌ای برای احیای تفکر اسلامی در سال‌هایی است که مفاهیم دینی از معنای حقیقی خود تهی شده بود و آنچه کم بود، «طرحی جامع از دین» بود. ده ویژگی برای آن شمرده شده است:

۱- از جنس کتاب‌های کلامی نیست که روند اثبات و نفی و پاسخ به شبهه را پیش بگیرد؛ مباحث ضروری دین را «تعهدآفرین» معرفی می‌کند.

۲- نمایی کلی از اندیشه اسلامی برای همه جهانیان، چه موحد و چه غیرموحد، عرضه می‌کند؛ روندش منطقی و دور از تعصب است.

۳- تعریفی دوباره از دین می‌دهد: دین مجموعه‌ای از اصول فکری و عملی جدا از هم نیست، بلکه مجموعه‌ای متحد با نظم خاص است.

۴- نگاهی جامع به تفکر توحیدی و شئون مختلف زندگی دارد و «بابی» برای ورود به حوزه تفکر اسلامی است؛ حاصل اشراف به آثار اندیشمندان و مراوده با عالمانی چون شهید مطهری.

۵- نگاه نو و بدیع به مفاهیم دینی دارد؛ مثلاً برداشت تازه از «ولایت» با جمع آیات آن، مانند «هَذَاكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ» (کهف، ۴۴)، که در آن روزگار جنجال‌برانگیز شد.

۶- با سیره سیاسی و مبارزاتی ائمه (ع) برای برقراری حکومت اسلامی منطبق است؛ همان دیدگاهی که در مجموعه «انسان ۲۵۰ ساله» آمده است.

۷- به درد اصلی جوامع بشری و مسلمانان، یعنی «ضعف ایمان»، توجه ویژه دارد.

۸- وحدت‌آفرین است و با تکیه بر اصولی مانند توحید، زمینه وحدت امت را در برابر طاغوت‌ها فراهم می‌کند.

۹- شیوه تدبیر در قرآن را آموزش می‌دهد: دسته‌ای از آیات برگزیده و ترجمه می‌شود و مخاطب به کشف رابطه آیات با یکدیگر ترغیب می‌شود.

۱۰- توجه خاص به جوانان دارد؛ مخاطب اصلی جلسه‌های مسجد کرامت و مسجد امام حسن (ع) قشر جوان و دانشجو بود.

سه نکته در میدان مبارزه: نگاه رهبر انقلاب به زندگی ائمه (ع) سبب شد در مبارزه همیشه سه نکته را در نظر داشته باشند: اول، تبیین درست اسلام؛ دوم، سخن از جامعه اسلامی و حکومت علوی؛ سوم، سخن از حاکم جامعه اسلامی و توجه دادن مردم به مصداق فعلی آن.

دو جنبه اهمیت: نخست اینکه همه چیز با نظر خود رهبر انقلاب تنظیم شده است: عنوان مجموعه، ترتیب بخش‌های ایمان، توحید، نبوت و ولایت، عنوان هر جلسه و انتخاب آیات. دوم اینکه بازگوکننده نظام فکری ایشان است؛ آیات آن همان آیتی است که بعدها هم در بیاناتشان به کار برده‌اند.

مقدمه مؤلف (سوم آبان ۱۳۵۳)

ضرورت فوری: طرح اسلام به صورت «مسئله اجتماعی» با اصولی منسجم و یک‌آهنگ که ناظر به زندگی جمعی انسان‌هاست، از فوری‌ترین ضرورت‌های تفکر مذهبی شمرده شده است.

کاستی بحث‌های پیشین: تحقیقات اسلامی پیشین غالباً ذهنی و دور از تأثیر عملی بود و نمی‌توانست طرح یک آیین «متحدالاجزا و متماسک» را نشان دهد. قرآن هم در آنها سهمی نداشت و جایش را دقت‌های شبه‌عقلی و روایات ظنی گرفته بود؛ در نتیجه تدبیر در قرآن جای خود را به تلاوتی سطحی و فقط برای پاداش اخروی داده بود.

سید

اصالت متون دین

بیوستگی اجزا

عملی و اجتماعی بودن

۳- اصالت منابع: مدارک و متون اساسی دین، نه سلیقه‌ها و نظرهای شخصی، مبنای فهم باشد؛ و قرآن «کامل‌ترین و موثق‌ترین» سند است که «باطل را از هیچ سوی بدان راه نیست».

چرا بحث از ایمان آغاز می‌شود؟

آغاز از ایمان: برخلاف کتاب‌های اعتقادی رایج که از اثبات اصول شروع می‌کنند، در «طرح کلی» ترتیب بحث ایمان، توحید، نبوت و ولایت است. درد اصلی جوامع «ضعف ایمان» دانسته شده است؛ ایمانی که اگر درست شناخته شود، مانند روحی که جسم را به حرکت درمی‌آورد، عقاید را به صحنه زندگی می‌آورد و «انسان‌ساز و جامعه‌ساز» می‌شود.

نتیجه: وقتی مخاطب قیمت و کیفیت ایمان را بشناسد، شوقی در او پدید می‌آید که با جدیت دنبال فهم دین و شناخت اصول اعتقادی برود؛ به همین سبب رویکرد اصلی این مجموعه زنده کردن «ایمان و عمل» است، نه بحث ذهنی صرف.

★ آزمون اردیبهشت ۱۴۰۳

★ آزمون مرداد ۱۴۰۲

نکته: ایمان در این نگاه «باور آگاهانه و تعهدآور» است؛ پس هدف، تنها اثبات عقیده نیست، بلکه کشاندن عقیده به عمل و زندگی اجتماعی است.

★ نکات مهم این مبحث

- ✓ «طرح کلی» از جنس کتاب‌های کلامی با روش اثبات و نفی نیست و مباحث دین را تعهدآفرین عرضه می‌کند.
- ✓ مقدمه مؤلف سه خصوصیت لازم می‌شمارد: عملی و اجتماعی بودن، پیوستگی اجزا و اصالت متون دین، به‌ویژه قرآن.
- ✓ هر اصل «از دیدگاهی عملی و زاینده تعهد و تکلیف» تبیین شده است.
- ✓ درد اصلی حوامع «ضعف ایمان» دانسته شده و به همین سبب بحث از ایمان آغاز می‌شود.

از همین مبحث در آزمون‌های استخدامی

اردیبهشت ۱۴۰۳

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | مشاغل کیفیت بخشی

۸ چرا در کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی، برخلاف سایر کتب اعتقادی مبحث ایمان قبل از «توحید» مطرح شده است؟

bzhik.ir

۱ زیرا ایمان داشتن به خدا، مقدمه نیز توحید و یگانگی خداست.

Y

Y

۱۴

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | دبیری

1

Y

У

۱۴

الحج

سابقہ: ۸ سوأل

•

cc

کے

119

منا

1.

•

il.

دند

★ آزمون اردیبهشت ۱۴۰۳

نکته: تقوا در این نگاه دوری از جامعه نیست؛ آمادگی برای ورود به میدان است. رهبانیت فرار از گناه است و تقوا ایمنی در برابر گناه برای نجات دیگران.

مدعیان زمان پیامبر: رهبانان مسیحی و احبار یهود (جمع «حبر» به معنای دانا) ادعایی حتی بالاتر از پیامبر داشتند: «وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ» (مائده، ۱۸). پیامبر خود را بنده خدا می‌خواند و آنان خود را فرزندان خدا می‌دانستند.

پندار عامیانه	منطق قرآن
جایی که عمل نکرده‌ایم	جایی که اطاعت و عمل کرده‌ایم
رقیب و جایگزین عمل	نتیجه و پاداش عمل
«ما که عمل نداریم، مگر خدا رحمان کند»	«اطاعت کنید، شاید رحمت شوید»
ندارد	عمل ملت به مسئولیت و تکلیفش

! دام تستی **رحمت و عمل**

طراح تست پندار عامیانه «رحمت به جای عمل» را پیام آیه اطاعت معرفی می‌کند. **مواظب باشید: رحمت خدا** وقتی شامل ملتی می‌شود که به **مسئولیتش عمل کند**.

ثمره اطاعت جمعی: وقتی امتی این‌گونه زیر فرمان خدا قرار گیرد، رحمت و لطف بی‌پایان خدا شاملش می‌شود؛ به «آقای» و «رشد انسانی» می‌رسد و «اسارت‌ها و زنجیرها» از دست و پایش باز می‌شود. ★ آزمون اردیبهشت ۱۴۰۲

★ نکات مهم این مبحث

- ✓ ایمان نقطه آغاز و سکوی پرش تلاش آدمی است و بی‌آن هر حرکتی ناپایدار و بی‌فراجم است.
- ✓ رهبانیت بدعتی خودساخته است؛ مسلمان بودن و مسئول بودن لازم و ملزوم یکدیگرند.
- ✓ تقوا یعنی زره پوشیدن در برابر گناه و ورود به میدان برای نجات دیگران؛ پس وسیله پیروزی است.
- ✓ ذکر جداگانه رسول در آیه اطاعت، مطیعان واقعی را از مدعیان اطاعت خدا جدا می‌کند.
- ✓ رحمت خدا پاداش عمل به مسئولیت است، نه جایگزین عمل.

از همین مبحث در آزمون‌های استخدامی

مرداد ۱۴۰۴

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | دبیری

۳ کدام گزینه بیانگر رابطه صحیح بین «رحمت خدا» و «عمل انسان» می‌باشد؟ bzhik.ir

- ۱ رحمت خدا جایگزین عمل انسان است و زمانی شامل حال بندگان می‌شود که از انجام وظایف خود ناتوان
 - ۲ رحمت الهی پاداش عمل انسان است و تنها شامل کسانی می‌شود که به تکالیف و مسئولیت‌های خود عمل می‌کنند.
 - ۳ رحمت پروردگار مستقل از اعمال انسان است و به صورت یکسان بر همه بندگان نازل می‌شود.
 - ۴ رحمت خداوند در عمل انسان مؤمن تجلی می‌یابد.

✔️ **گزینه ۲ صحیح است.** 💡 رحمت خدا نتیجه و پاداش عمل است و وقتی شامل ملتی می‌شود که به تکالیف و مسئولیتش عمل کند. جایگزین دانستن رحمت به جای عمل پندار عامیانه است و جدا دانستن رحمت از عمل یا یکسان دانستنش برای همه با منطق آیه اطاعت نمی‌خواند. **درسنامه: ص ۱۰**

اردیبهشت ۱۴۰۳

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | مشاغل کیفیت بخشی

۱ با توجه به آیه شریعه «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» رحمت خدا چه موقع شامل حال ملت می‌شود؟ bzhik.ir

- ۱ وقتی امر به معروف و نهی از منکر کند.
- ۲ وقتی نماز بگذارد و عبادت خدا کند.
- ۳ وقتی زیاد در خانه خدا بیايد و از او کمک بخواهد.
- ۴ وقتی به تکالیف و مسئولیتش عمل کند.

✔ **گزینه ۴ صحیح است.** 💡 رحمت خدا آن وقتی است که ملتی به تکلیف و مسئولیتش عمل کند؛ خدا به مردمی رحم می‌کند که او را اطاعت کنند. امر به معروف، نماز و دعا جزئی از همین تکالیف‌اند، اما آیه رحمت را به عمل به همه مسئولیت‌ها گره زده است.

اردیبهشت ۱۴۰۳

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | مشاغل کیفیت بخشی

۳ تقوا به چه معناست؟ bzhik.ir

- ۱ تقوا یعنی آلوده نشدن به گناه و دوری از گناهکاران
- ۲ تقوا یعنی مجهز شدن به زره لازم و وارد شدن به منطقه گناه برای نجات گناهکاران
- ۳ تقوا به معنای اجتناب از هر چیزی است که در آن احتمال گناه و انحراف از مسیر حق وجود دارد.
- ۴ تقوا یک موهبت الهی است که خاص اولیاء الله است.

مبحث: ایمان (۱): جایگاه ایمان، تقوا و اطاعت (جلسه ۱)

پاسخ

تست

درسنامه

طرح کلی اندیشه (۱)

فصل ۱ از ۱۰

اینجا

است. **درسنامه: ص ۱۰**

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | مشاغل کیفیت بخشی

bzhik.ir

٣ تقوا

۱ خودشناسی

درسنامه: ص ۹

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | دبیری

باز میکند؟ bzhik.ir

1

۲

3

⌘

درسنامه: ص ۱۰

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | آموزگار ابتدایی

bzhik.ir

1

۲

3

ƣ

درسنامه: ص ۹

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | دبیری

bzhik.ir

2

1

ƣ

3

درسنامه: ص ۱۰

پایان نمونه رایگان

بقیه اش در فایل کامل است

در این نمونه ۸ صفحه از ۶۵۸ صفحه را دیدید.

۱۰

فصل درسنامه

۱۱

آزمون ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۴ با اصل
سؤال

۱۴۱۰

تست با پاسخ تشریحی

۶۵۸

صفحه

فایل کامل، فصل به فصل

فصل	عنوان	تست آخر فصل	از صفحه
۱	طرح کلی اندیشه (۱)	۹۴	۵
۲	طرح کلی اندیشه (۲)	۶۶	۶۱
۳	همرزمان حسین (۱)	۸۸	۱۰۲
۴	همرزمان حسین (۲)	۱۱۷	۱۵۳
۵	احکام (۱)	۱۰۵	۲۱۹
۶	احکام (۲)	۸۵	۲۶۹
۷	درک معانی قرآنی (۱)	۱۵۱	۳۱۲
۸	درک معانی قرآنی (۲)	۱۸۶	۳۷۹
۹	درک معانی قرآنی (۳)	۱۳۸	۴۶۳
۱۰	درک معانی قرآنی (۴)	۲۰۱	۵۳۶
جمع		۱۲۳۱	

✓ جدول بودجه بندی اختصاصی بژیک (از هر فصل در هر یک از ۱۱ آزمون چند سؤال آمده) فقط داخل فایل کامل است و در نمونه ها نیامده.

✓ زیر پاسخ هر تست نوشته شده مطلبش در کدام صفحه درسنامه است.

✓ ۳ آزمون جامع ۱۵ سؤالی با سؤال هایی که در تست فصل ها نیامده اند؛ ویرایش های بعدی برای خریداران رایگان است.

دانلود فایل کامل pdf از بژیک

دانلود بسته معارف اسلامی استخدامی آموزش و پرورش ۱۴۰۵ با نمونه رایگان pdf

bzhik.ir

